

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00
F: 01 428 47 33
E: gp.mnz@gov.si
www.mnz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR
Predsednik mag. Dejan Židan

Šubičeva 4
Ljubljana

Številka: 001-8/2019/5 (11-04)
Datum: 6. 2. 2019

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje mag. Dejana Kaloha v zvezi s preprečevanjem zlorab azilnega sistema
Zveza: Vaš dopis št. 020-07/19-13/2 z dne 11. 1. 2019

Spoštovani gospod predsednik,

v prilogi vam pošiljamo odgovor na pisno poslansko vprašanje, ki ga je na ministra za notranje zadeve v zvezi s preprečevanjem zlorab azilnega sistema naslovil poslanec mag. Dejan Kaloh.

Lep pozdrav !

Boštjan Poklucar
minister

Priloga:
- odgovor

Poslati:
- naslovniku po e-pošti

ODGOVOR MINISTRA ZA NOTRANJE ZADEVE NA PISNO POSLANSKO VPRAŠANJE MAG. DEJANA KALOHA V ZVEZI S PREPREČEVANJEM ZLORAB AZILNEGA SISTEMA

Ministrstvo za notranje zadeve je prejelo pisno poslansko vprašanje mag. Dejana Kaloha, na katera minister za notranje zadeve odgovarja oziroma pojasnjuje:

1. Katere ukrepe pripravljate za preprečitev nezakonitih prečkanj meje in da se preprečijo tovrstne zlorabe sistema mednarodne zaščite?

Preprečevanje in odkrivanje nedovoljenih migracij je ena od temeljnih nalog Policije. Znotraj izvajanja skladnega upravljanja meja je Policija zaradi nesorazmernega povečanja obsega nedovoljenih migracij na določenih delih zunanje schengenske meje z Republiko Hrvaško usmerila svoje kadrovske vire in tehnično opremo ter poostrila metode nadzora meja na delih meje, kjer je prihajalo do zgostitev ilegalnih prehodov. Pri nadzoru zunanje meje sodelujejo tudi predstavniki Slovenske vojske. Načrtovana je tudi uvedba video nadzornega sistema na določenih prehodnih mestih in sekcijah državne meje. Nedovoljene migracije tistih, ki zlorablajo postopke mednarodne zaščite, praviloma potekajo v smeri proti Italiji. Zaradi tega je Policija poostrila nadzor v notranjosti (nastanitvene kapacitete, avtobusne in železniške povezave, avtocesta) ter na območjih ob italijanski meji, kjer preprečuje tovrstne nedovoljene migracije in odkriva tiste, ki te nedovoljene migracije organizirajo ter ilegalnim migrantom pomagajo. S preprečevanjem t.i. sekundarnih migracij policija posredno vpliva tudi na omejevanje zlorab postopkov mednarodne zaščite.

2. Ali ocenjujete, da je sedanja ureditev za preprečitev nezakonitih prehajanj meje in zlorab sistema mednarodne zaščite zadostna?

Oseba, ki v Republiki Sloveniji izrazi namen podati prošnjo za mednarodno zaščito je obravnavana skladno z določbami Zakona o mednarodni zaščiti, v katerega je implementiran evropski pravni red s področja mednarodne zaščite. Slednji poleg postopkovnih jamstev, ki jih je tem osebam potrebno zagotoviti, predvideva tudi številne ukrepe za preprečevanje zlorab postopka mednarodne zaščite, in sicer: opredeljuje možnost odreditve pregleda za oceno starosti, v primeru dvoma v zatrjevano mladoletnost; določa razloge, na podlagi katerih lahko pristojni organ odloči v pospešenem postopku in prošnjo zavrne kot očitno neutemeljeno ter vsebuje koncepte varnih držav (varne tretje, Evropske varne tretje, varne izvorne države in države prvega azila) skladno s katerimi se, v kolikor se ugotovi, da oseba prihaja iz ene izmed zanj varnih držav, prošnja zavrne kot nedopustna oziroma se obravnava v pospešenem postopku.

Na preprečevanje zlorab sistema mednarodne zaščite pomembno vpliva tudi Uredba (EU) št. 604/2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, ki določa, da prošnjo obravnava ena sama država članica, in sicer tista, ki je za to odgovorna glede na merila iz uredbe in na ta način onemogoča, da bi prosilci izbirali državo, v kateri bodo vložili prošnjo za mednarodno zaščito.

Pripominjamo še, da gre bodoči evropski pravni red s področja mednarodne zaščite, ki je trenutno v fazi prenove, v smeri še dodatnih varovalk oziroma mehanizmov preprečevanja zlorab postopkov mednarodne zaščite.

3. Ali so pristojni organi odkrivanja že ugotovili, katere so kriminalne združbe in katere so tiste nevladne organizacije, ki omogočajo nezakonit vstop v Slovenijo in posledično zlorabo sistema mednarodne zaščite?

Policija izvaja preiskave, v katerih uporablja tudi prikrite preiskovalne ukrepe zoper člane kriminalnih združb. V letu 2018 je bilo takšnih preiskav pet. Tovrstne preiskave se izvajajo tudi v letošnjem letu.

V zvezi delovanja nevladnih organizacij pri pomoči migrantom, je policija v 2018 zaznala aktivnejšo vlogo nevladne organizacije Pravno informacijski center (PIC) v »najavah« ilegalnih prebežnikov. Predstavniki nevladne organizacije so sporočali policiji lokacije nezakonitih prehodov meje migrantov, po elektronski pošti pošiljali njihove poimenske sezname in druge okoliščine (npr. da so njim izrazili namero za pridobitev mednarodne zaščite, da so osebe v slabem zdravstvenem stanju,..). Iz razgovorov z migranti je bilo ugotovljeno, da naj bi predstavniki NVO migrante usmerjali, kam in kako naj potujejo, jim razdeljevali letake v angleškem jeziku z navodili in jim svetovali, kako ravnati v policijskih in drugih postopkih.

V zvezi z aktivno vlogo oz. opisanimi ravnanji nevladne organizacije PIC, je policija podala poročilo po 10. odstavku 148 čl. ZKP na pristojno Okrožno državno tožilstvo, ki dopolnitve od policije ni zahtevalo. V drugem primeru je policijska uprava v konkretnem primeru zaprosila Okrožno državno tožilstvo za mnenje o morebitnem obstoju suma storitve kaznivega dejanja. Mnenje Okrožnega državnega tožilstva je bilo, da v konkretnem primeru ne gre za obstoj suma storitve kaznivega dejanja, temveč gre za pripravljalna dejanja po 308. členu KZ-1, ki niso kazniva.

V nadaljevanju je policija na Vrhovno državno tožilstvo RS podala zaprosilo za opredelitev in mnenje o zakonitosti ravnanja nevladne organizacije oziroma, ali bi lahko šlo v omenjenih primerih za uradno pregonljiva kazniva dejanja po petem odstavku 308. člena KZ-1. Vrhovno državno tožilstvo RS se je opredelilo, da v opisanih primerih ne gre za kaznivo dejanje in soglašalo z mnenjem Okrožnega državnega tožilstva. V svojem mnenju je izpostavilo možnost obstoja kaznivega dejanja pod določenimi pogoji v primerih, ko ne gre za humanitarno dejavnost temveč je cilj premoženjska korist.